MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Základní škola a Mateřská škola Radonice, příspěvková organizace

školní rok: 2026/2027

MPP vychází z Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č. j. 21291/2010-28) včetně aktuálních příloh, z vyhlášky č. 72/2005 Sb. v platném znění, z Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany (č. j. MSMT-21149/2016) a z aktuálního Metodického doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (aktualizace 01/2026).

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola a Mateřská škola Radonice Kaštanová 473 250 73 Radonice
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Veronika Černá, MBA, Ed.D.
Telefon na ředitele	+420 776 133 934
E-mail na ředitele	cerna@skolaradonice.cz

Jméno školního metodika prevence	Ing. Mgr. Věra Špindlerová, MBA		
E-mail	spindlerova@skolaradonice.cz		
Specializační studium	ne	-	-
Realizátor vzdělávání	-		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Veronika Černá, MBA, Ed.D.		
Telefon	+420 776 133 934		
E-mail	cerna@skolaradonice.cz		
Specializační studium	ANO		
Realizátor vzdělávání	CCV PF UJEP		

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ – I. stupeň	6	125
ZŠ – II. stupeň	4	90
Celkem	10	215

STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

2. Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Radonice je úplnou základní školou se šesti třídami prvního a čtyřmi třídami druhého stupně. Ve školním roce 2026/2027 má základní škola celkem 10 tříd. Aktuální počet dětí a žáků je veden ve školní matrice.

Škola se nachází v klidné okrajové části okresu Praha-východ. Součástí školy je mateřská škola (3 třídy), základní škola (6 tříd prvního stupně a 4 třídy druhého stupně), školní družina (3 oddělení) a školní jídelny.

Veškeré potřebné údaje o škole jsou k dispozici na internetových stránkách www.skolaradonice.cz.

2.1. Vnitřní a vnější zdroje

Charakteristika budovy

Škola disponuje samostatnými objekty pro mateřskou a základní školu.

Mateřská škola se nachází na adrese Na Skále 185, 250 73 Radonice.

Budova základní školy se nachází na adrese Kaštanová 473, 250 73 Radonice, otevřena byla ve školním roce 2017/2018.

Materiálně technické vybavení

Kmenové třídy 1. stupně: 6

Kmenové třídy 2. stupně: 4

Odborné učebny: učebna informatiky a jazyků, učebna přírodních věd, dílny, cvičná kuchyňka, venkovní učebna.

Všechny kmenové třídy a některé odborné učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi a připojením k internetu.

Sportovní zařízení: tělocvična, venkovní hřiště s umělým povrchem

Mateřská škola: 3 samostatná oddělení

Zahrada mateřské školy: herní prvky

Školní nábytek: v souladu s hygienickými a ergonomickými požadavky, výškově nastavitelné lavice a židle.

Sociokulturní a národnostní charakteristika žáků

Převážná část žáků školy pochází z Radonic a okolních obcí. Složení žáků je různorodé z hlediska jejich vzdělávacích potřeb, rodinného a sociokulturního prostředí i individuálních předpokladů.

Ve škole se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení poskytována odpovídající podpůrná opatření. Pedagogičtí pracovníci při vzdělávání zohledňují individuální potřeby žáků a spolupracují s výchovnou poradkyní, školní metodičkou prevence a příslušnými školskými poradenskými zařízeními.

Školu navštěvují rovněž žáci s odlišným mateřským jazykem a žáci s jiným než českým státním občanstvím. Při jejich vzdělávání je kladen důraz na individuální podporu, začlenění do třídního kolektivu, předcházení sociálnímu vyloučení a vytváření bezpečného a respektujícího školního prostředí.

Škola v rámci dalšího rozvoje poradenských služeb usiluje o rozšíření odborné podpory žáků, pedagogických pracovníků a zákonných zástupců, zejména v oblasti speciálně-pedagogické a psychologické péče.

Riziková prostředí školy

Z hlediska prevence rizikového chování je zvýšená pozornost věnována prostorám, ve kterých může být vzhledem k jejich charakteru nebo nižší míře přímého pedagogického dohledu obtížnější včas zachytit nevhodné chování žáků. Jedná se zejména o šatny, sociální zařízení, prostory tělocvičny a další méně přehledná místa školy.

Školní řád

Ve školním řádu jsou přehledně uvedena práva a povinnosti žáků a zákonných zástupců, organizace vyučování a činností ve škole. Součástí školního řádu jsou pravidla pro hodnocení. Školní řád je průběžně revidován a podle potřeby aktualizován. Školní řád je dostupný na webových stránkách školy a visí ve všech kmenových třídách.

Školní vzdělávací program

Škola vyučuje podle školního vzdělávacího programu Škola pro život s platností od 1. září 2022.

Preventivní tým

Preventivní tým školy pracuje ve složení školní metodik prevence a výchovný poradce. Tým úzce spolupracuje s vedením školy a třídními učiteli.

Informační zdroje

Vnitřní zdroje

Komunikace s pedagogicko-psychologickou poradnou

Průběžná odborná spolupráce s příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími školskými poradenskými zařízeními při řešení vzdělávacích, výchovných a preventivních potřeb žáků.

Pracovní setkání ŠMP

Účast školní metodičky prevence na pracovních a metodických setkáních školních metodiků prevence, sdílení aktuálních informací, příkladů dobré praxe a metodických postupů.

Odborné semináře

Průběžné vzdělávání školní metodičky prevence a dalších pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence rizikového chování, bezpečného školního prostředí, duševního zdraví a souvisejících témat.

Odborné a metodické zdroje

Využívání aktuálních metodických materiálů MŠMT, odborných publikací, informačních portálů a dalších ověřených zdrojů zaměřených na prevenci rizikového chování a podporu duševního zdraví.

Pracovníci a žáci školy

Významným vnitřním zdrojem jsou pedagogičtí pracovníci, školní poradenské pracoviště, třídní učitelé a samotní žáci. Informace o potřebách školy jsou získávány zejména prostřednictvím pozorování, konzultací, třídnických hodin, práce s třídními kolektivy a podnětů žáků.

Vnější zdroje

Školní metodička prevence ve spolupráci s vedením školy a dalšími pracovníky školního poradenského pracoviště využívá síť externích odborných služeb. Podle charakteru a závažnosti konkrétní situace škola spolupracuje zejména s:

- příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími školskými poradenskými zařízeními,
- středisky výchovné péče,
- orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD),
- Policií ČR a obecní policií,
- zdravotnickými, psychologickými, psychiatrickými a krizovými službami,
- odbornými poskytovateli programů primární prevence,
- neziskovými organizacemi a dalšími odbornými pracovišti podle aktuálních potřeb školy.

Informovanost a spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci jsou průběžně informováni o preventivních aktivitách školy, významných organizačních záležitostech a možnostech odborné podpory. Škola vytváří podmínky pro jejich aktivní spolupráci při řešení vzdělávacích, výchovných a preventivních témat.

Informování a komunikace probíhá zejména prostřednictvím:

- webových stránek školy,
- systému Bakaláři a dalších školou využívaných elektronických komunikačních prostředků,
- e-mailové a telefonické komunikace,
- třídních schůzek a individuálních konzultací,
- písemné komunikace podle charakteru řešené záležitosti.

SWOT analýza

SWOT analýza vychází z průběžného vyhodnocování preventivní činnosti školy, zkušeností pedagogických pracovníků, poznatků školního poradenského pracoviště a aktuálních potřeb žáků a třídních kolektivů.

Silné stránky	**Slabé stránky**
dlouhodobá zkušenost školy s realizací primární prevence dostupnost a pravidelná realizace programů primární prevence funkční spolupráce školního poradenského pracoviště, vedení školy a pedagogických pracovníků spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odbornými institucemi individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami zájem pedagogických pracovníků o řešení vztahových a výchovných obtíží využívání třídnických hodin a práce s třídními kolektivy	omezené personální a časové kapacity pro preventivní činnost omezené finanční prostředky na realizaci externích preventivních programů riziko pozdního zachycení méně nápadných forem rizikového chování rozdílná míra zapojení zákonných zástupců do preventivních aktivit školy omezené možnosti dlouhodobé odborné intervence přímo ve škole potřeba dalšího systematického vzdělávání pedagogů v nových formách rizikového chování
Příležitosti	**Ohrožení**
další rozvoj spolupráce se zákonnými zástupci rozšíření poradenských služeb školy rozvoj spolupráce s PPP, SVP, OSPOD, Policií ČR a dalšími odbornými institucemi využívání kvalitních a věkově přiměřených	nárůst rizikového chování v online prostředí a na sociálních sítích kyberšikana a přesun vrstevnických konfliktů do online prostředí zvyšující se dostupnost návykových a

programů primární prevence další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence a duševního zdraví rozvoj systematické práce s třídním klimatem a třídnickými hodinami posilování participace žáků na vytváření bezpečného prostředí školy	nikotinových výrobků a nových psychoaktivních látek problematické užívání digitálních technologií a sociálních sítí výskyt psychických obtíží a krizových situací u dětí a dospívajících riziko záškoláctví a zvýšené školní absence nedostatečná nebo opožděná spolupráce rodiny při řešení závažnějších obtíží

STANOVENÍ CÍLŮ MPP

1. Bezpečné a respektující vztahy

Cíl: Posilovat bezpečné a respektující vztahy mezi žáky, rozvíjet jejich sociální a komunikační dovednosti a podporovat schopnost předcházet rizikovému chování a vhodně na něj reagovat.

Ukazatele dosažení cíle: Realizace plánovaných preventivních programů a třídnických aktivit; průběžné hodnocení klimatu tříd; zpětná vazba žáků a pedagogů; sledování charakteru a četnosti řešených případů rizikového chování.

Zdůvodnění cíle: Bezpečné vztahy, pozitivní třídní klima a rozvinuté sociální dovednosti představují významné ochranné faktory při předcházení rizikovému chování žáků.

Návaznost na dlouhodobé cíle: Cíl navazuje na dlouhodobé směřování školy v oblasti vytváření bezpečného, respektujícího a podporujícího vzdělávacího prostředí a na systematickou primární prevenci rizikového chování.

2. Prevence užívání návykových látek a závislostního chování

Cíl: Předcházet užívání návykových látek a rozvoji závislostního chování, posilovat informované a odpovědné rozhodování žáků a rozvíjet ochranné faktory zdravého životního stylu.

Ukazatele dosažení cíle: Žáci přiměřeně věku znají zdravotní, sociální a právní rizika spojená s užíváním návykových látek; dokážou rozpoznat rizikovou situaci a znají možnosti pomoci. Jsou realizovány věkově přiměřené preventivní programy a škola průběžně sleduje a vyhodnocuje výskyt rizikového chování.

Zdůvodnění cíle: Omezovat riziko experimentování a užívání návykových látek a podporovat postoje a kompetence vedoucí ke zdravému a bezpečnému způsobu života.

Návaznost na dlouhodobé cíle: Systematicky rozvíjet zdravotní gramotnost, sociální kompetence, schopnost odmítnout rizikové chování a schopnost vyhledat pomoc. Podporovat smysluplné trávení volného času a spolupráci školy, rodiny a odborných služeb.

3. Prevence šikany, násilí a diskriminačních či nenávistných projevů

Cíl: Předcházet šikaně, kyberšikaně, násilí a projevům intolerance, rasismu, xenofobie a dalších forem diskriminačního či nenávistného chování; podporovat bezpečné a respektující školní prostředí.

Ukazatele dosažení cíle: Žáci rozpoznají projevy šikany a dalšího rizikového chování a vědí, na koho se ve škole obrátit. Jsou schopni přiměřeně řešit běžné konfliktní situace. Škola průběžně sleduje klima tříd; pedagogičtí pracovníci znají postup školy při podezření na šikanu a zjištěné případy jsou řešeny podle jejich charakteru a závažnosti.

Zdůvodnění cíle: Bezpečné školní klima a kvalitní vrstevnické vztahy jsou významnými ochrannými faktory. Včasné rozpoznání a řešení rizikového chování omezuje jeho eskalaci a negativní dopady na jednotlivce i třídní kolektiv.

Návaznost na dlouhodobé cíle: Systematicky posilovat pozitivní třídní klima, respekt k odlišnostem, prosociální chování, schopnost konstruktivně řešit konflikty a důvěru žáků v dostupnou pomoc školy.

4. Prevence kriminality, delikvence a vandalismu

Cíl: Předcházet protiprávnímu, delikventnímu a vandalistickému chování a rozvíjet u žáků odpovědnost za vlastní jednání, respekt k právům druhých a pravidlům společného soužití.

Ukazatele dosažení cíle: Žáci přiměřeně věku rozumějí důsledkům protiprávního a rizikového jednání, znají základní pravidla školy a respektují práva druhých. Vědí, na koho se obrátit v případě ohrožení nebo jiné závažné situace. Škola eviduje a vyhodnocuje závažnější případy rizikového chování a přijímá odpovídající opatření.

Zdůvodnění cíle: Rozvoj právního povědomí, odpovědnosti a sociálních kompetencí přispívá k předcházení vandalismu, krádežím, násilí a dalším formám rizikového jednání.

Návaznost na dlouhodobé cíle: Posilovat respekt k pravidlům, právům a povinnostem, osobní odpovědnost a schopnost řešit konflikty přijatelným způsobem; podporovat spolupráci školy se zákonnými zástupci a příslušnými institucemi.

5. Prevence záškoláctví a rizikové školní absence

Cíl: Předcházet záškoláctví a rizikové školní absenci, podporovat pravidelnou školní docházku a včas identifikovat příčiny zvýšené absence žáků.

Ukazatele dosažení cíle: Pravidelné sledování omluvené i neomluvené absence; včasná identifikace nápadného nárůstu absence; prokazatelná komunikace se zákonnými zástupci; jednotný postup školy při řešení rizikové absence; podle charakteru případu zapojení školního poradenského pracoviště a příslušných externích institucí.

Zdůvodnění cíle: Pravidelná školní docházka je základním předpokladem úspěšného vzdělávání. Zvýšená nebo opakovaná absence může signalizovat vzdělávací, vztahové, rodinné, zdravotní nebo jiné obtíže, které vyžadují včasnou identifikaci a odpovídající podporu.

Návaznost na dlouhodobé cíle: Podporovat pozitivní vztah žáků ke škole a vzdělávání, systematicky sledovat docházku a prohlubovat spolupráci mezi žákem, školou, zákonnými zástupci a podle potřeby odbornými institucemi.

6. Prevence poruch příjmu potravy a podpora zdravého vztahu k tělu

Cíl: Podporovat zdravý vztah žáků k vlastnímu tělu, stravování a životnímu stylu a předcházet rizikovému chování souvisejícímu s poruchami příjmu potravy a negativním tělesným sebepojetím.

Ukazatele dosažení cíle: Žáci přiměřeně věku rozumějí zásadám zdravého životního stylu; dokážou kriticky vnímat mediální a online obsah týkající se vzhledu a tělesných ideálů; znají rizika nevhodných stravovacích návyků a extrémního přístupu k tělesné hmotnosti; vědí, kde vyhledat pomoc při obtížích týkajících se stravování, sebepojetí nebo duševního zdraví.

Zdůvodnění cíle: Pozitivní sebepojetí, zdravotní a mediální gramotnost a schopnost kriticky hodnotit společenské a mediální tlaky představují důležité ochranné faktory při prevenci rizikového stravovacího chování a poruch příjmu potravy.

Návaznost na dlouhodobé cíle: Podporovat zdravé sebepojetí, přiměřenou péči o fyzické a duševní zdraví, bezpečné vztahy a schopnost včas vyhledat odbornou pomoc.

Odpovědnost za plnění preventivních aktivit

Za koordinaci preventivních aktivit školy odpovídá školní metodik prevence v rozsahu činností stanovených platnými právními a metodickými předpisy. Koordinuje tvorbu, realizaci a vyhodnocování minimálního preventivního programu, spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli, dalšími pedagogickými pracovníky, školním poradenským pracovištěm a podle potřeby s externími odbornými institucemi.

Náplň práce metodika prevence

Školní metodik prevence koordinuje a metodicky podporuje aktivity školy v oblasti prevence rizikového chování, sleduje a vyhodnocuje jejich realizaci, poskytuje metodickou podporu pedagogickým pracovníkům a podílí se na včasném zachycení rizikových projevů u žáků. Ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, vedením školy a třídními učiteli koordinuje postup při řešení konkrétních případů a v indikovaných situacích zprostředkovává kontakt s příslušnými odbornými službami.

ÚKOLY A KOMPETENCE ŠKOLNÍHO METODIKA PREVENCE

Školní metodik prevence vykonává metodické, koordinační, informační a poradenské činnosti v oblasti primární prevence rizikového chování. Jeho činnost je součástí školního poradenského pracoviště a probíhá ve spolupráci s vedením školy, pedagogickými pracovníky, žáky, zákonnými zástupci a příslušnými odbornými institucemi.

1. Koordinace tvorby, realizace, kontroly a evaluace Minimálního preventivního programu školy a jeho průběžná aktualizace podle potřeb školy.

2. Koordinace a realizace aktivit školy v oblasti primární prevence rizikového chování, zejména prevence záškoláctví, šikany a kyberšikany, násilí, vandalismu, závislostního chování, rizikového chování v online prostředí, rasismu, xenofobie, rizikového sexuálního chování, sebepoškozování a dalších forem rizikového chování.

3. Metodické vedení pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování, včetně podpory při rozpoznávání rizikových situací a volbě odpovídajícího postupu.

4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence rizikového chování a předávání aktuálních odborných a metodických informací.

5. Průběžné mapování výskytu rizikového chování ve škole, vyhodnocování rizikových oblastí a navrhování preventivních a intervenčních opatření.

6. Individuální a skupinová práce se žáky, zejména se žáky s adaptačními, sociálně-vztahovými nebo behaviorálními obtížemi a s projevy rizikového chování, v rozsahu odpovídajícím kompetencím školního metodika prevence.

7. Koordinace postupu školy při výskytu rizikového chování a spolupráce při řešení konkrétních případů v rámci školního poradenského pracoviště.

8. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků při prevenci a řešení rizikového chování a poskytování informací o možnostech odborné pomoci.

9. Koordinace spolupráce školy s externími institucemi a odbornými pracovišti, zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, metodikem prevence v PPP, orgánem sociálně-právní

ochrany dětí, Policií ČR, zdravotnickými, preventivními a krizovými službami.

10. Kontaktování příslušného odborného pracoviště a spolupráce při intervenci a následné péči v případech, kdy situace vyžaduje odbornou pomoc mimo kompetence školy.

11. Vedení dokumentace a písemných záznamů o činnosti školního metodika prevence, realizovaných preventivních aktivitách a řešených případech při respektování pravidel ochrany osobních údajů.

12. Zajišťování a předávání odborných informací pedagogickým pracovníkům o rizikovém chování, preventivních programech, projektech a vhodných metodách specifické primární prevence.

13. Vyhledávání žáků s projevy rizikového chování nebo se zvýšeným rizikem jeho vzniku a nastavení vhodné podpory ve spolupráci s dalšími pracovníky školního poradenského pracoviště.

14. Podpora bezpečného a respektujícího školního prostředí, včetně aktivit zaměřených na zdravé vztahy v třídních kolektivech, respekt, toleranci, přijímání odlišnosti a prevenci diskriminačního a násilného chování.

15. Průběžné odborné vzdělávání školního metodika prevence a sledování aktuálních právních předpisů, metodických doporučení MŠMT a odborných postupů v oblasti primární prevence rizikového chování.

Legislativní a metodické východisko

- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, zejména příloha č. 3 – standardní činnosti školního metodika prevence,
- aktuální metodické dokumenty a doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování.

TEMATICKÉ BLOKY VE VÝUCE, ZAMĚŘENÉ NA PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

I. STUPEŇ

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující
1. ročník	Prv	Člověk a jeho svět	Chování o přestávce	1	
1. ročník	Prv	Člověk a jeho svět	Co podporuje/škodí našemu zdraví	2	
2. ročník	Prv	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho okolí, Rodina a já	2	
3. ročník	Prv	Člověk a jeho svět	Důležitá telefonní čísla	1	
3. ročník	Prv	Člověk a jeho svět	Správné a nesprávné chování ke kamarádům	2	
4. ročník	VL	Člověk a jeho svět	Setkání s cizím člověkem – říkáme ne	2	
4. ročník	VL	Člověk a jeho svět	Jak se chováme a jak to vidí ostatní	1	
5. ročník	Př	Člověk a jeho svět	Co podporuje/škodí našemu zdraví	2	
5. ročník	Vl	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho okolí	1	

II. STUPEŇ

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující
6. ročník	Vo	Člověk a společnost	Drogy, HIV, Romové	2	
7. ročník	Př	Člověk a jeho svět	Sexuální výchova	2	
8. ročník	Vo	Člověk a společnost	Čím budu?	2	
9. ročník	Vo	Člověk a společnost	Občan a občanská společnost	2	

PRO REALIZACI MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLA VYUŽÍVÁ NÁSLEDUJÍCÍ VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ ZDROJE:

Vnitřní zdroje

Specifická primární prevence

- školní poradenské pracoviště – zejména školní metodik prevence, výchovný poradce a vedení školy; podle personálního zajištění školy také další poradenské pozice,
- metodická a koordinační činnost školního metodika prevence a spolupráce pedagogických pracovníků při realizaci preventivních opatření,
- individuální konzultace a poradenská podpora žákům a jejich zákonným zástupcům v rozsahu kompetencí školy,
- práce s třídními kolektivy – preventivní, podpůrné a podle potřeby intervenční aktivity,
- třídnické hodiny a další aktivity zaměřené na vztahy ve třídě, bezpečné klima školy a předcházení rizikovému chování,
- adaptační a preventivní programy, projektové a tematické dny a další programy zaměřené na rozvoj sociálních a osobnostních kompetencí žáků,
- školní web a další informační kanály školy pro předávání preventivních a poradenských informací,
- schránka důvěry, případně další bezpečné způsoby předávání podnětů žáků,
- odborné a metodické materiály, školní literatura a ověřené informační zdroje vztahující se k prevenci rizikového chování.

Nespecifická primární prevence

- školní výlety, školy v přírodě, adaptační a pobytové akce, exkurze a zahraniční výjezdy, sportovní, kulturní, volnočasové, zájmové a komunitní aktivity školy,
- projektové a tematické dny podporující spolupráci, zdravý životní styl, odpovědnost a pozitivní vztahy mezi žáky,
- aktivity podporující participaci žáků na životě školy, včetně školního parlamentu.

Vnější zdroje

- Pedagogicko-psychologická poradna Praha-východ – poradenská, diagnostická a metodická spolupráce se školou,
- orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) – spolupráce při ochraně práv a bezpečí dítěte,
- Policie České republiky – spolupráce v oblasti prevence a při řešení protiprávního nebo jinak závažného rizikového jednání,
- obecní/městská policie – preventivní činnost a spolupráce při zajišťování bezpečného prostředí,
- Centrum primární prevence Drop In, o.p.s. – programy primární prevence pro mateřské, základní a střední školy; tel. 734 158 220,
- SANANIM z. ú. – odborné služby, poradenství a pomoc v oblasti závislostí,
- Linka bezpečí – bezplatná a anonymní pomoc dětem a studentům do 26 let; tel. 116 111, nonstop,
- SIMI – Sdružení pro integraci a migraci – odborné poradenství a podpora v oblasti integrace a migrace,
- další odborné, zdravotnické, sociální a krizové služby podle charakteru a závažnosti konkrétní situace.

Důležité kontakty

Jednotné evropské číslo tísňového volání	**112**
Policie České republiky	**158**
Hasičský záchranný sbor	**150**
Zdravotnická záchranná služba	**155**
Linka bezpečí – děti a studenti do 26 let, nonstop	**116 111**
Centrum primární prevence Drop In	**734 158 220**

Ověřené webové zdroje

MŠMT – www.msmt.gov.cz
Centrum primární prevence Drop In – www.dropin.cz
SANANIM – www.sananim.cz
Linka bezpečí – www.linkabezpeci.cz
SIMI – www.migrace.com

Školní parlament

ŠP dává prostor pro zapojení žáků do života školy, možnost podílet se na její organizaci chodu. ŠP je prostředkem pro předávání informací mezi vedením školy, pedagogickými pracovníky a žáky, mezi všemi třídami a napomáhá spolupráci mezi jednotlivými ročníky. ŠP dbá na dodržování školního řádu.

ŠP je volen jednou ročně, vždy do konce měsíce září daného školního roku. Ve ŠP jsou dva zástupci z každé třídy 3. – 9. ročníku. Zástupce si volí třídní kolektiv ve spolupráci s třídním učitelem. Ve veřejných volbách vzejde jeden člen a jeho zástupce.

Členové ŠP jsou voleni svými spolužáky a musí se svou funkcí souhlasit. Členem nesmí být žák, který se dopustil závažného porušení školního řádu. Člen ŠP může být odvolán svými spolužáky pro neplnění povinností nebo pokud se dvakrát po sobě bez omluvy nedostaví na zasedání ŠP.

Zasedání ŠP svolává vedení školy společně s předsedou ŠP. ŠP se schází dle potřeby, nejméně jednou za měsíc. Zápisy ze zasedání jsou vyvěšeny na www stránkách školy a zástupci jednotlivých tříd své spolužáky seznamují s projednaným obsahem každé schůzky.

Povinnosti ŠP:

- důstojně reprezentovat svoji třídu a školu
- předávat informace ve své třídě
- plnit úkoly vyplývající z funkce člena parlamentu
- prostřednictvím zástupců spolupracovat s vedením školy, učiteli a ostatními zaměstnanci školy

- dodržovat základní pravidla společenského chování a respektovat se navzájem
- přicházet včas na zasedání

Práva ŠP:

- vyjadřovat se k chodu a organizaci školy
- podávat návrhy a připomínky
- přednést své návrhy vedení školy i vyučujícím
- podílet se na akcích pořádaných školou

ŠP nemá právo zasahovat do záležitostí, které jsou výhradně v kompetenci vedení školy. Nesmí vydávat rozhodnutí v rozporu se školním řádem.

Hlasování ŠP:

Při hlasování ŠP platí rovnoprávnost všech členů ŠP, každý člen má jeden hlas. Přítomní dospělí nebo hosté nemají hlasovací právo. Každé rozhodnutí je závazné pro všechny žáky školy.

Pravidla chování na půdě ŠP:

Pravidla chování si vytváří členové ŠP.

- nepřekřikovat se
- nepoužívat vulgarismy
- mluvit nahlas
- respektovat se
- neubližovat si

KRIZOVÉ PLÁNY

V rámci prevence rizikového chování (šikana, návykové látky, mentální anorexie, bulimie, sebevražedné pokusy, krádeže, vandalismus, aj.) je potřeba věnovat zvýšenou pozornost jakýmkoliv změnám v chování i prospěchu, které se u jednotlivce nebo v kolektivu vyskytnou. Při jakékoliv změně chování nebo i podezření je vždy nutné:

- pokud se týká jednotlivce, promluvit si s ním v bezpečném a chráněném prostředí a pokusit se zjistit příčinu změny
- zjištěných poznatcích informovat třídního učitele, příp. ředitele školy, metodika prevence, výchovného poradce
- pokud se změna týká celého kolektivu, přenechat šetření na metodikovi prevence nebo výchovném poradci, kteří jsou proškoleni v řešení rizikového chování
- třídní učitel o zjištěném stavu informuje zákonné zástupce žáků a s ohledem na situaci buď individuálně, nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky zákonným zástupcům nabídne pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení.

Zákonným zástupcům žáků školní řád garantuje možnost získání informací o prospěchu a chování jejich dětí. Umožňuje žádat objasnění hodnocení prospěchu, chování a postupů řešení vzniklého problému. Zákonní zástupci mají možnost se obrátit na ředitele školy a žádat přešetření situace.

Nedílnou součástí tohoto Minimálního preventivního programu školy jsou krizové plány, které stanovují konkrétní postupy školy při výskytu nebo důvodném podezření na jednotlivé formy rizikového chování.

Přílohy tvoří zejména krizové plány pro oblast šikany, kyberšikany, návykových látek, krádeží a vandalismu, poruch příjmu potravy a sebepoškozování.

Jednotlivé krizové plány vycházejí z příslušných metodických doporučení MŠMT a stanovují postup pedagogických pracovníků, způsob informování zákonných zástupců, zapojení školního poradenského pracoviště a podmínky pro přizvání dalších odborných institucí.

KRIZOVÝ PLÁN – ŠIKANA

Postup školy při podezření na šikanu nebo při jejím zjištění

Každé podezření na šikanu je nutné brát vážně. Prioritou je bezodkladně zajistit bezpečí ohroženého žáka, zabránit pokračování násilí a situaci předat pracovníkům školy, kteří jsou kompetentní k jejímu šetření a řešení.

Bezprostřední postup

Zajistit bezpečí ohroženého žáka a podle situace oddělit žáka od osoby nebo osob, které mu ubližují.

Je-li ohroženo zdraví nebo život, poskytnout první pomoc a přivolat zdravotnickou záchrannou službu (155 nebo 112).

Při podezření na trestný čin nebo bezprostředním závažném ohrožení kontaktovat Policii ČR (158).

Informovat vedení školy a školního metodika prevence. Další postup koordinuje pověřený pracovník školy, zpravidla školní metodik prevence, ve spolupráci s vedením školy a dalšími členy školního poradenského pracoviště.

Zabránit neřízenému společnému projednávání události mezi žáky a nepřipustit konfrontaci oběti s agresorem či agresory v průběhu šetření.

Šetření podezření na šikanu

Provést individuální rozhovor s oznamovatelem a s ohroženým žákem.

Vyhledat vhodné svědky a vést s nimi samostatné rozhovory. Výpovědi porovnat a průběžně vyhodnocovat.

Podle potřeby vést individuální rozhovory s žákem nebo žáky podezřelými z ubližování. Rozhovory vést tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost oběti ani ovlivněni svědci.

Zmapovat charakter, četnost, dobu trvání a závažnost jednání, vztahy ve skupině a případné další ohrožené žáky.

O průběhu šetření a přijatých opatřeních vést přiměřenou písemnou dokumentaci.

Při šetření se zejména nedoporučuje:

společně konfrontovat oběť s agresorem nebo agresory, svolávat společný rozhovor všech zúčastněných žáků před objasněním situace, zveřejňovat informace, které by mohly vést k další

viktimizaci nebo stigmatizaci ohroženého žáka, řešit situaci pouze uložením kázeňského opatření bez zajištění bezpečí oběti a následné práce s třídním kolektivem.

Vyhodnocení závažnosti a přizvání odborné pomoci

Škola v průběhu šetření průběžně vyhodnocuje závažnost situace a posuzuje, zda je schopna případ bezpečně a odborně řešit vlastními silami. U počátečních forem šikany může šetření a intervenci vést proškolený pracovník školy. U pokročilé, skupinové, mimořádně závažné nebo jinak komplikované šikany škola bezodkladně přizve externí odbornou pomoc.

pedagogicko-psychologická poradna nebo středisko výchovné péče, orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), pokud jsou splněny podmínky pro jeho zapojení,
Policie ČR, pokud jednání může naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu nebo jde o závažné ohrožení bezpečnosti,
další odborné služby podle charakteru případu.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci dotčených žáků jsou informováni způsobem a v čase, který neohrozí probíhající šetření ani bezpečnost žáků. Jednání s rodinou oběti a s rodinou žáka, který se dopouští šikany, probíhá zpravidla odděleně. Škola poskytne informace o přijatých opatřeních a podle potřeby doporučí odbornou pomoc.

Následná opatření

nastavit konkrétní opatření k ochraně oběti a průběžně kontrolovat jejich účinnost, pracovat s žákem nebo žáky, kteří se šikany dopouštěli, a podle závažnosti využít výchovná či kázeňská opatření v souladu se školním řádem a právními předpisy, realizovat následnou práci s třídním kolektivem a obnovovat bezpečné vztahy ve třídě; podle potřeby přizvat odborníka, sledovat situaci v delším časovém období a ověřovat, zda nedochází k pokračování nebo skrytým formám šikany, odvetě či přesunu šikany do online prostředí.

Základní zásada

Cílem postupu školy není pouze sankcionovat nevhodné jednání, ale především zastavit šikanu, zajistit bezpečí ohroženého žáka, zjistit skutečný rozsah situace, zabránit jejímu opakování a obnovit bezpečné klima třídy a školy.

Postup vychází zejména z Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016, a z aktuálních metodických materiálů MŠMT k primární prevenci rizikového chování.

KRIZOVÝ PLÁN – KYBERŠIKANA

Kyberšikana je úmyslné ubližování prostřednictvím digitálních technologií. Může zahrnovat ponižování, vyhrožování, obtěžování, šíření ponižujících či nepravdivých informací, zveřejňování nebo další šíření fotografií a videí bez souhlasu, zneužití identity, falešné profily, vylučování z online skupin, nátlak, vydírání nebo jiné útoky v online prostředí. Může probíhat současně s šikanou ve škole a její dopady mohou zasahovat do školního prostředí i tehdy, když k útoku došlo mimo vyučování.

Postup při oznámení nebo podezření na kyberšikanu

- Bezodkladně zajistit bezpečí a podporu ohroženému žákovi. Situaci nezlehčovat a žáka neobviňovat.
- Informovat školního metodika prevence a vedení školy; podle potřeby zapojit třídního učitele a další členy školního poradenského pracoviště.
- Zjistit základní okolnosti: co se stalo, kdo je zapojen, kde a jak dlouho útok probíhá, zda pokračuje a zda souvisí se vztahy mezi žáky školy.
- Posoudit bezprostřední ohrožení zdraví nebo života. Při akutním ohrožení volat 155 nebo 112; při závažném protiprávním jednání či bezprostředním nebezpečí kontaktovat Policii ČR na 158.

Zajištění digitálních důkazů

Před blokováním účtu nebo odstraňováním obsahu je nutné podle možností zajistit dostupné důkazy. Obsah může být následně smazán nebo změněn.

- pořídit snímky obrazovky zpráv, komentářů, příspěvků a profilů,
- uchovat původní zprávy, e-maily, fotografie, videa a další relevantní soubory; dále je zbytečně nešířit,
- zaznamenat URL, uživatelská jména, názvy účtů nebo profilů a případně telefonní čísla,
- zaznamenat datum a čas událostí a stručnou časovou osu incidentu.

Po zajištění důkazů

- ukončit nežádoucí komunikaci a podle okolností zablokovat útočníka,

- využít nástroje platformy k nahlášení závadného účtu nebo obsahu a požádat o jeho odstranění,
- změnit kompromitované přihlašovací údaje a zabezpečit účet, pokud došlo k jeho zneužití,
- neprovádět vlastní technické vyšetřování ani se nepokoušet získávat přístup do cizích účtů.

Šetření ve škole

Pokud se incident týká žáků školy nebo se významně promítá do bezpečí, vztahů či vzdělávání žáků ve škole, škola jej řeší v rozsahu svých kompetencí. Rozhovory s ohroženým žákem, oznamovatelem, svědky a podezřelými žáky vede odděleně a o podstatných skutečnostech pořizuje přiměřenou písemnou dokumentaci. Nepřipouští neřízenou konfrontaci oběti s agresorem či agresory.

Informování zákonných zástupců

Škola informuje zákonné zástupce dotčených nezletilých žáků s ohledem na charakter a závažnost situace. Jednání s rodinou ohroženého žáka a s rodinou žáka, který se kyberšikany dopouští, probíhá zpravidla odděleně. Pokud by informování konkrétního zákonného zástupce mohlo dítě vystavit dalšímu ohrožení, škola konzultuje další postup s OSPOD nebo Policií ČR.

Kdy zapojit Policii ČR nebo další odbornou pomoc

- výhrůžky násilím, vydírání, nebezpečné pronásledování nebo závažné zastrašování,
- sexuální nátlak, kybergrooming, sextortion nebo zneužití či šíření intimních materiálů,
- podezření na trestný čin nebo jiné závažné protiprávní jednání,
- bezprostřední ohrožení zdraví nebo života dítěte,
- situace, kterou škola vzhledem k její závažnosti nebo rozsahu nemůže bezpečně řešit vlastními prostředky.

Podle charakteru případu škola spolupracuje také s OSPOD, pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče nebo další odbornou službou.

Následná opatření

- nastavit a kontrolovat opatření k ochraně ohroženého žáka,
- podle zjištěných skutečností přijmout výchovná nebo kázeňská opatření v souladu se školním řádem a právními předpisy,
- pracovat s třídním kolektivem a předcházet další viktimizaci, odvetě nebo přesunu útoků mezi online a offline prostředím,

- podle potřeby doporučit psychologickou nebo jinou odbornou podporu,
- s odstupem ověřit, zda útoky skončily a zda bylo obnoveno bezpečné prostředí.

Důležité zásady

- Důkazy nejprve zajistit, teprve poté závadný obsah blokovat nebo odstraňovat.
- Citlivé nebo intimní materiály dále nerozesílat; při podezření na trestný čin konzultovat další postup s Policií ČR.
- Oběť neobviňovat a nepožadovat po ní, aby situaci vyřešila sama.
- Jednorázový online konflikt nemusí být kyberšikanou, ale každý závažný incident je nutné posoudit.
- Informace o případu sdělovat pouze osobám, které je potřebují znát pro jeho bezpečné řešení.

Kontakty

- Policie ČR: 158; jednotné evropské číslo tísňového volání: 112.
- Zdravotnická záchranná služba: 155.
- Linka bezpečí: 116 111.
- Další odborná pomoc: školní poradenské pracoviště, příslušný OSPOD, pedagogicko-psychologická poradna, středisko výchovné péče.

Metodické východisko

Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování – tematická příloha Kyberšikana; Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č. j. MSMT-21149/2016; aktuální doporučení Policie ČR a NÚKIB k bezpečnému chování a řešení incidentů v online prostředí.

KRIZOVÝ PLÁN – NÁVYKOVÉ LÁTKY

Postup školy při zjištění užívání, držení, nálezu nebo distribuce návykových látek a tabákových či nikotinových výrobků.

Základní postup při podezření na užití návykové látky

Zajistit bezpečnost žáka a ostatních osob a zabránit dalšímu užívání látky, posoudit zdravotní stav

žáka; při poruše vědomí, závažných zdravotních obtížích nebo jiném akutním ohrožení zajistit první pomoc a přivolat zdravotnickou záchrannou službu (155), žáka pod vlivem návykové látky nenechávat bez dozoru, informovat vedení školy, třídního učitele a školního metodika prevence, o podstatných skutečnostech pořídit stručný písemný záznam.

Tabákové a nikotinové výrobky

při zjištění užívání tabákového či nikotinového výrobku v prostoru školy nebo při školní akci pedagog žáka

- vyzve k okamžitému ukončení jednání, informuje příslušného pedagogického pracovníka, třídního učitele a podle nastavení školy školního metodika prevence,
- u nezletilého žáka škola informuje zákonného zástupce,
- při opakovaném užívání škola situaci řeší preventivně a podle potřeby doporučí odbornou pomoc,
- případná výchovná opatření se ukládají v souladu se školním řádem.

Podezření, že je žák pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky

- prioritou je zdravotní stav a bezpečnost žáka; škola neprovádí vlastní odbornou diagnostiku intoxikace,
- při akutním ohrožení zdraví nebo života volat 155; podle okolností může být nezbytné přivolat také Policii ČR,
- u nezletilého žáka bez zbytečného odkladu informovat zákonného zástupce a dohodnout bezpečné předání žáka, pokud zdravotní stav nevyžaduje jiný postup,
- události pořídit záznam a informovat školního metodika prevence a vedení školy.

Nález podezřelé látky ve škole

- s látkou zbytečně nemanipulovat, neochutnávat ji, nezkoumat její složení a neprovádět vlastní testování,
- zajistit místo nálezu tak, aby k látce neměli přístup žáci ani jiné nepovolané osoby,
- informovat vedení školy a dále postupovat podle charakteru nálezu a metodického doporučení; při podezření na nelegální návykovou látku kontaktovat Policii ČR,
- nálezu a přijatých opatřeních pořídit písemný záznam.

Podezření, že žák má návykovou látku u sebe

- škola neprovádí osobní prohlídku žáka ani prohlídku jeho osobních věcí způsobem, který by překračoval kompetence školy,
- při důvodném podezření na držení nelegální návykové látky informuje vedení školy a kontaktuje Policii ČR; další postup probíhá podle jejích pokynů,
- u nezletilého žáka škola informuje zákonného zástupce s ohledem na bezpečnost dítěte a okolnosti případu.

Distribuce nebo předávání návykových látek

- podezření na distribuci, prodej nebo jiné předávání nelegální návykové látky škola nevyšetřuje vlastními prostředky nad rámec svých kompetencí,
- zajistí bezpečnost, uchová dostupné informace a bez zbytečného odkladu kontaktuje Policii ČR,
- podle okolností informuje zákonné zástupce nezletilých žáků a při ohrožení dítěte spolupracuje s OSPOD.

Šetření ve škole

Škola zjišťuje pouze skutečnosti nezbytné pro zajištění bezpečí, ochranu zdraví a další pedagogický postup. Rozhovory s dotčenými žáky vede citlivě a přiměřeně jejich věku. O podstatných skutečnostech pořizuje přiměřenou písemnou dokumentaci. Škola nenahrazuje činnost Policie ČR ani zdravotnických pracovníků.

Informování zákonných zástupců

Zákonné zástupce nezletilého žáka škola informuje s ohledem na charakter a závažnost události. V případě, kdy by běžný postup mohl dítě vystavit dalšímu ohrožení, konzultuje škola další postup s OSPOD, Policií ČR nebo jinou příslušnou odbornou institucí.

Kdy zapojit Policii ČR, OSPOD nebo zdravotnickou pomoc

- bezprostřední ohrožení zdraví nebo života – zdravotnická záchranná služba 155,
- podezření na distribuci, prodej nebo jiné závažné protiprávní jednání související s nelegální návykovou látkou – Policie ČR,

- nález látky, u níž je důvodné podezření, že jde o nelegální návykovou látku – Policie ČR,
- závažné nebo opakované ohrožení dítěte, případně nedostatečná spolupráce rodiny při řešení ohrožení dítěte – podle okolností OSPOD.

Následná opatření

- vyhodnotit situaci se školním metodikem prevence a podle potřeby s vedením školy, třídním učitelem nebo výchovným poradcem,
- nastavit individuální preventivní a podpůrná opatření a podle potřeby doporučit odbornou adiktologickou, psychologickou nebo poradenskou pomoc,
- podle zjištěných skutečností přijmout výchovná nebo kázeňská opatření v souladu se školním řádem a právními předpisy,

Tento krizový plán je zpracován v souladu s Metodickým doporučením MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, zejména s:

Přílohou č. 1 – Návykové látky,

Přílohou č. 4 – Alkohol,

Přílohou č. 13 – Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky (aktualizované znění).

Při situacích vyžadujících součinnost Policie ČR se postupuje rovněž podle aktuálního Metodického doporučení MŠMT ke spolupráci škol a školských zařízení s Policií ČR, č. j. MSMT-6167/2025-1.

KRIZOVÝ PLÁN – KRÁDEŽE A VANDALISMUS V PROSTŘEDÍ ŠKOLY

Postup školy při oznámení krádeže, podezření na krádež nebo při úmyslném poškození školního či cizího majetku.

KRÁDEŽE

Postup při nahlášení krádeže žákem

- zajistit klidné a bezpečné prostředí a zjistit základní okolnosti události,
- o události pořídit písemný záznam na základě sdělení poškozeného; zaznamenat zejména co, kdy a kde se stalo a jaká věc byla odcizena,
- informovat vedení školy, třídního učitele a podle okolností školního metodika prevence,
- u nezletilého žáka informovat jeho zákonného zástupce,
- poškozeného žáka nebo jeho zákonného zástupce poučit o možnosti oznámit věc Policii ČR; podle závažnosti a okolností může oznámení učinit také škola,
- škola sama neprovádí osobní prohlídky žáků ani jejich osobních věcí a nevede vyšetřování způsobem náležejícím Policii ČR.

Pokud je znám nebo důvodně podezřelý konkrétní žák

- s jednotlivými žáky jednat odděleně, věcně a bez předjímání viny,
- zjištěné skutečnosti písemně zaznamenat a informovat zákonné zástupce nezletilých žáků v rozsahu odpovídajícím situaci,
- při podezření na protiprávní jednání nebo při závažném či opakovaném případu konzultovat nebo oznámit věc Policii ČR,
- pokud okolnosti nasvědčují tomu, že je dítě ohrožené nebo potřebuje sociálně-právní ochranu, škola postupuje ve spolupráci s OSPOD.

VANDALISMUS

Postup při vzniku škody způsobené vandalismem

- zabránit pokračování v poškozování majetku a zajistit bezpečnost žáků a dalších osob,
- zdokumentovat rozsah poškození a podstatné okolnosti události a informovat vedení školy,
- pokusit se v rámci kompetencí školy zjistit okolnosti události a případného původce škody;

nepoužívat nátlakové nebo nepřípustné vyšetřovací postupy,

- u nezletilého žáka, který se měl jednání dopustit, informovat zákonného zástupce,
- otázku náhrady škody řešit se zákonným zástupcem a podle konkrétních okolností a právních pravidel; náhrada škody není sama o sobě výchovným opatřením,
- při závažném poškození, opakovaném jednání nebo podezření na protiprávní čin zvážit oznámení Policii ČR.

Šetření ve škole

Škola zjišťuje skutečnosti nezbytné pro zajištění bezpečnosti, ochranu majetku a přijetí pedagogických opatření. Rozhovory s poškozeným, svědky a žákem podezřelým z jednání vede přiměřeně jejich věku, pokud možno odděleně, a o podstatných skutečnostech pořizuje záznam. Škola nenahrazuje činnost Policie ČR.

Informování zákonných zástupců

Zákonné zástupce nezletilých žáků škola informuje s ohledem na charakter a závažnost události. Při jednání s rodinou odděluje zjištěné skutečnosti od domněnek a dbá na ochranu soukromí všech dotčených žáků.

Kdy zapojit Policii ČR nebo OSPOD

- při závažné krádeži, významné škodě, opakovaném jednání nebo jiném důvodném podezření na protiprávní čin – Policie ČR,
- pokud je třeba zajistit důkazy nebo provést úkony, které nejsou v kompetenci školy – Policie ČR,
- pokud okolnosti případu ukazují na možné ohrožení dítěte nebo potřebu sociálně-právní ochrany – OSPOD.

Následná opatření

- podle zjištěných skutečností přijmout výchovná nebo kázeňská opatření v souladu se školním řádem a právními předpisy,
- podle potřeby nastavit preventivní a podpůrná opatření pro dotčeného žáka i třídní kolektiv,
- u opakovaného rizikového chování zapojit školního metodika prevence, výchovného poradce nebo školské poradenské zařízení,
- s odstupem ověřit, zda se jednání neopakuje a zda přijatá opatření fungují.

Důležité zásady

- každé oznámení krádeže nebo vandalismu brát vážně a přiměřeně jej zdokumentovat,
- neoznačovat žáka za pachatele bez dostatečně zjištěných skutečností,
- neprovádět osobní prohlídky ani jiné úkony, které přesahují kompetence školy,
- chránit soukromí poškozeného i ostatních dotčených žáků a informace sdělovat jen osobám, které je potřebují znát pro řešení případu.

Metodická východiska

Krizový plán vychází z Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, zejména z přílohy č. 10 – Vandalismus a přílohy č. 12 – Krádeže. Pro součinnost s Policií ČR se zohledňuje také aktuální Metodické doporučení ke spolupráci škol a školských zařízení s Policií České republiky, č. j. MSMT-6167/2025-1.

KRIZOVÝ PLÁN – PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY

Postup školy při podezření na poruchu příjmu potravy nebo při zjištění rizikového jídelního chování žáka.

Varovné signály

- výrazný nebo rychlý úbytek hmotnosti, nápadné omezování jídla, vynechávání jídel nebo výrazné změny stravovacích návyků,
- opakované zvracení nebo odcházení na toaletu bezprostředně po jídle,
- nepřiměřené nebo nutkavé cvičení a výrazné obavy z přibírání či nespokojenost s vlastním tělem,
- zhoršení soustředění, únava, slabost, kolapsové stavy, změny nálady nebo sociální stažení,
- opakované poznámky o vlastní váze, postavě, dietách nebo potřebě výrazně omezovat příjem potravy.

Postup pedagoga při podezření

- zachovat klid, jednat citlivě a diskrétně a neřešit situaci před třídou,
- promluvit se žákem v bezpečném prostředí; vycházet z konkrétně pozorovaných změn a projevů, nikoli z hodnocení jeho vzhledu nebo hmotnosti,
- nesnažit se stanovovat diagnózu a neargumentovat tím, jak žák vypadá nebo kolik by měl

jíst,

- informovat školní poradenské pracoviště, zejména školního metodika prevence, případně výchovného poradce či školního psychologa, a podle závažnosti vedení školy,
- u nezletilého žáka informovat zákonného zástupce a doporučit odborné posouzení zdravotního a psychického stavu.

Při akutním zdravotním ohrožení

- při kolapsu, poruše vědomí, výrazné slabosti nebo jiném akutním zhoršení zdravotního stavu zajistit první pomoc a přivolat zdravotnickou záchrannou službu na čísle 155,
- žáka nenechávat bez dozoru a postupovat podle pokynů zdravotnických pracovníků,
- bez zbytečného odkladu informovat zákonného zástupce nezletilého žáka.

Rozhovor se žákem

Rozhovor vede pedagog nebo pracovník školního poradenského pracoviště klidně, bez nátlaku a moralizování. Zaměřuje se na to, jak se žák cítí a jaké obtíže prožívá. Vyhýbá se komentářům k tělesné hmotnosti, vzhledu, porcím jídla nebo srovnávání s ostatními. Cílem rozhovoru není potvrdit diagnózu, ale zachytit možné ohrožení a zprostředkovat pomoc.

Informování zákonných zástupců

Při důvodném podezření na poruchu příjmu potravy škola u nezletilého žáka kontaktuje zákonného zástupce, sdělí mu konkrétní pozorované skutečnosti a doporučí odborné vyšetření, zpravidla prostřednictvím pediatra a podle potřeby specialisty na duševní zdraví nebo poruchy příjmu potravy. Škola nesděluje vlastní diagnózu.

Kdy zapojit další odbornou pomoc

- při rychlém úbytku hmotnosti, opakovaném zvracení, nepřiměřeném cvičení nebo dalších významných projevech doporučit odborné zdravotní či psychologické posouzení,
- při akutním zdravotním ohrožení volat 155,
- pokud zákonný zástupce dlouhodobě nezajišťuje potřebnou péči a okolnosti nasvědčují ohrožení dítěte, konzultovat další postup s OSPOD,
- při současné psychické krizi nebo sebevražedných projevech postupovat rovněž podle krizového postupu školy pro psychickou krizi a sebevražedné chování.

Následná opatření ve škole

- domluvit způsob komunikace mezi školou, žákem a zákonným zástupcem a určit kontaktní osobu ve škole,
- podle doporučení odborníků přiměřeně upravit školní zátěž a podmínky vzdělávání, pokud to zdravotní stav žáka vyžaduje,
- chránit soukromí žáka a zabránit zesměšňování, šikaně nebo komentování jeho vzhledu, stravování či tělesného výkonu,
- podle potřeby pracovat s třídním kolektivem obecně v oblasti zdravého vztahu k tělu, výživě a duševnímu zdraví, aniž by byl konkrétní žák identifikován,
- průběžně sledovat situaci a spolupracovat s rodinou a odbornými pracovišti v rozsahu kompetencí školy.

Důležité zásady

- škola poruchu příjmu potravy nediagnostikuje ani neléčí; jejím úkolem je včas zachytit varovné projevy, bezpečně reagovat a zprostředkovat odbornou pomoc,
- nekomentovat hmotnost, vzhled ani množství jídla žáka a nepoužívat nátlak, zesměšňování nebo moralizování,
- nepodporovat soutěžení v hubnutí, dietách, počítání kalorií nebo extrémním cvičení,
- informace o zdravotním a psychickém stavu žáka sdělovat pouze osobám, které je potřebují znát pro zajištění jeho bezpečí a podpory.

Metodická východiska

Krizový plán vychází z Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č. j. 21291/2010-28, zejména z přílohy č. 3 – Poruchy příjmu potravy, č. j. MSMT-28152/2022-1. V relevantních situacích navazuje také na přílohu č. 23 – Psychická krize / duševní onemocnění žáka a přílohu č. 24 – Sebevražedné chování.

KRIZOVÝ PLÁN – SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

Postup školy při zjištění nebo důvodném podezření na sebepoškozování žáka.

Varovné signály

- nevysvětlená nebo opakovaná poranění, řezné rány, popáleniny, škrábance či jiné známky úmyslného poškozování těla,
- zakrývání částí těla i v situacích, kdy to není obvyklé, vyhýbání se převlékání nebo tělesné výchově,
- výrazné změny nálady, sociální stažení, pocity beznaděje, silná sebekritika nebo výroky o potřebě si ublížit,
- náhlé zhoršení fungování ve škole, vztahů nebo psychického stavu.

Postup pedagoga při zjištění nebo podezření

- zachovat klid, reagovat citlivě, nehodnotit, netrestat a situaci neřešit před ostatními žáky,
- zajistit soukromí a bezpečí žáka a podle charakteru poranění poskytnout nebo zajistit první pomoc,
- vést podpůrný rozhovor a dát žákovi prostor popsat, co se děje; nevyžadovat podrobnosti o způsobu sebepoškozování, které nejsou nutné pro posouzení bezpečí,
- informovat pracovníka školního poradenského pracoviště a podle závažnosti vedení školy,
- vždy posoudit, zda sebepoškozování není spojeno se sebevražednými myšlenkami nebo bezprostředním ohrožením života.

Posouzení akutního rizika

Sebepoškozování nemusí samo o sobě znamenat sebevražedný úmysl, ale může se se sebevražedným chováním překrývat. Proto je nutné zjistit, zda žák přemýšlí o smrti nebo sebevraždě a zda je aktuálně v bezpečí. Přímá, citlivě položená otázka na sebevražedné myšlenky riziko nezvyšuje.

Při bezprostředním ohrožení zdraví nebo života

- žáka nenechávat samotného a zajistit bezpečné prostředí,
- při závažném poranění, intoxikaci, bezprostředním sebevražedném riziku nebo jiném akutním ohrožení volat zdravotnickou záchrannou službu 155, případně 112,

- odstranit z bezprostředního dosahu prostředky, kterými by si žák mohl dále ublížit, pokud to lze provést bezpečně,
- bez zbytečného odkladu informovat zákonného zástupce nezletilého žáka; další postup přizpůsobit pokynům zdravotnických pracovníků a bezpečnosti dítěte.

Rozhovor se žákem

Rozhovor vede pedagog nebo pracovník školního poradenského pracoviště klidně, otevřeně a bez moralizování. Je vhodné vyjádřit zájem a obavu na základě konkrétních pozorovaných skutečností. Pedagog neslibuje absolutní mlčenlivost; vysvětlí, že při ohrožení zdraví nebo života musí zapojit další dospělé a odbornou pomoc.

Informování zákonných zástupců

U nezletilého žáka škola informuje zákonného zástupce o zjištěném riziku a doporučí zajištění odborné psychologické, psychiatrické nebo jiné zdravotní pomoci. Pokud existuje důvodná obava, že informování konkrétního zákonného zástupce může bezpečí dítěte zhoršit, škola další postup konzultuje s OSPOD nebo dalšími příslušnými odbornými institucemi.

Kdy zapojit odbornou pomoc

- při akutním ohrožení zdraví nebo života – zdravotnická záchranná služba 155 nebo 112,
- při opakovaném sebepoškozování, zhoršování psychického stavu nebo přítomnosti sebevražedných myšlenek – odborná psychologická či psychiatrická pomoc,
- pokud okolnosti nasvědčují ohrožení dítěte nebo zákonný zástupce nezajišťuje potřebnou péči – OSPOD,
- při podezření na bezprostřední nebezpečí nebo jiné závažné protiprávní okolnosti lze podle situace zapojit Policii ČR.

Následná opatření ve škole

- určit ve škole konkrétní kontaktní osobu, na kterou se může žák obracet,
- ve spolupráci se žákem, rodinou a odborníky nastavit přiměřenou podporu a podle potřeby bezpečnostní plán,
- chránit soukromí žáka a zabránit šíření informací, fotografií nebo detailů o sebepoškozování mezi spolužáky,
- podle potřeby přiměřeně upravit školní zátěž a podmínky vzdělávání,

- průběžně ověřovat, zda je žák v bezpečí a zda nastavená podpora funguje.

Důležité zásady

- sebepoškozování nebagatelizovat, ale ani nedramatizovat; reagovat klidně a podpůrně,
- žáka netrestat, neobviňovat a nepoužívat nátlak nebo ultimáta,
- neslibovat úplné utajení, pokud je ohroženo zdraví nebo život žáka,
- nešířit podrobnosti o metodách sebepoškozování ani fotografie zranění mezi žáky,
- škola nestanovuje diagnózu ani nenahrazuje odbornou zdravotní péči.

Kontakty pro okamžitou podporu

- Linka bezpečí: 116 111 – bezplatná pomoc pro děti a dospívající,
- při bezprostředním ohrožení zdraví nebo života: 155 nebo 112.

Konkrétní regionální krizová centra a další kontakty je vhodné vést v samostatném, pravidelně aktualizovaném seznamu školy, protože jejich provozní údaje se mohou měnit.

Metodická východiska

Krizový plán vychází z Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, zejména z přílohy č. 16 – Sebepoškozování. Vzhledem k nutnosti posoudit možné sebevražedné riziko navazuje také na přílohu č. 24 – Sebevražedné chování a podle okolností na přílohu č. 23 – Psychická krize / duševní onemocnění žáka.

Závěr

Minimální preventivní program je základním dokumentem školy pro oblast prevence rizikového chování.

Jeho cílem je vytvářet bezpečné a podporující školní prostředí, předcházet vzniku rizikových situací, včas rozpoznávat jejich projevy a zajistit jednotný a odborný postup při jejich řešení.

Program je průběžně naplňován v rámci vzdělávací a výchovné činnosti školy a podle aktuálních potřeb, zkušeností a změn metodických či právních předpisů je vyhodnocován a aktualizován.

Nedílnou součástí Minimálního preventivního programu jsou krizové plány školy, které stanovují konkrétní postupy při výskytu nebo podezření na jednotlivé formy rizikového chování.

Krizové plány vycházejí z aktuálních metodických doporučení MŠMT a jsou závazným postupem pro pedagogické pracovníky školy v rozsahu jejich kompetencí.

Za realizaci preventivních opatření odpovídají všichni pedagogičtí pracovníci školy v rozsahu svých kompetencí, přičemž jejich činnost je koordinována školním metodikem prevence ve spolupráci s vedením školy a dalšími členy školního poradenského pracoviště.

V Radonicích dne 1. září 2026

Metodik prevence: Ing. Mgr. Věra Špindlerová, MBA v. r.